

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**POLUGODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA PRVO POLUGODIŠTE 2018. GODINE**

- VODIČ ZA GRAĐANE -

listopad 2018.

* Nacrt prijedloga izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za prvo polugodište 2018. godine usvojen je na 114. sjednici Vlade Republike Hrvatske održane 13. rujna 2018. Prijedlog je upućen Hrvatskom Saboru radi donošenja.

MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

U prvom polugodištu 2018. nastavljena su pozitivna kretanja u domaćem gospodarstvu. **Realni rast bruto domaćeg proizvoda (BDP)** iznosio je **2,7%**. Nastavak rasta gospodarske aktivnosti tijekom 2018. povoljno se odrazio na **tržište rada** pa se broj registriranih nezaposlenih u prvom polugodištu kretao na rekordno niskim razinama. **Pokazatelji ekonomskog raspoloženja** nalazili su se na najvišim razinama u proteklih jedanaest godina. **Inflacija** je u prvom polugodištu bila stabilna na prosječnoj razini od 1,4%. Uz i dalje **visoku likvidnost financijskog sustava**, nastavljen je oporavak kreditne aktivnosti banaka uz daljnje smanjenje vanjskih neravnoteža domaćeg gospodarstva.

OSNOVNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI REPUBLIKE HRVATSKE

	2018.						2018.		2018.
	I	II	III	IV	V	VI	I - III	IV - VI	I - VI
Bruto domaći proizvod, % godišnja promjena, realno	-	-	-	-	-	-	2,5	2,9	2,7
Indeks potrošačkih cijena, % godišnja promjena	1,1	0,8	1,1	1,3	1,9	2,4	1,0	1,9	1,4
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	-0,4	3,3	-1,7	-1,3	-0,7	3,1	0,3	0,4	0,4
Promet od trgovine na malo, % godišnja promjena, realno	6,1	1,2	2,1	4,3	7,9	1,8	3,1	4,6	3,9
Indeks građevinskih radova, % godišnja promjena	6,8	-1,7	0,7	3,6	5,8	3,1	1,7	4,2	3,0
Broj noćenja turista, % godišnja promjena	20,5	3,2	35,2	-1,5	39,9	-1,5	22,3	7,6	8,8
Stopa registrirane nezaposlenosti, % ¹	12,5	12,3	11,5	10,4	9,2	8,8	12,1	9,5	10,8
Izvoz roba, % godišnja promjena (HRK) ¹	4,4	-4,8	-7,6	16,1	2,9	4,1	-3,1	7,2	2,0
Uvoz roba, % godišnja promjena (HRK) ¹	13,8	1,2	8,5	3,1	0,5	7,1	7,7	3,5	5,5
Prosječan tečaj HRK/EUR	7,44	7,43	7,44	7,42	7,39	7,38	7,44	7,39	7,42
Inozemni dug, milijuni EUR	39.988	39.841	40.576	40.155	-	-	40.576	-	-
Plasmani privatnom sektoru, % godišnja promjena ²	3,1	2,9	3,1	3,2	3,7	4,1	3,1	4,1	4,1

¹ Prvi rezultati za lipanj.

² Na temelju transakcija.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka

U prvom polugodištu 2018. **realni rast BDP-a** iznosio je **2,7%**. Pritom je BDP u prvom tromjesečju 2018. ostvario realni rast od 2,5% u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine, dok je u drugom tromjesečju rast ubrzan na 2,9%. **Positivan doprinos realnom rastu BDP-a** došao je od **domaće potražnje**, dok je neto inozemna potražnja zabilježila negativan doprinos. Gledajući pojedinačno, **najveći pozitivan doprinos rastu BDP-a** došao je od **potrošnje kućanstava**, koja je realno povećana **3,7%**. **Bruto investicije u fiksni kapital** zabilježile su **realni rast od 3,3%**, a **državna potrošnja realni rast od 2,6%**. **Izvoz roba i usluga** ostvario je **realni rast od 2,9%**, čemu je podjednako pridonio i izvoz roba i izvoz usluga. **Intenziviranje rasta finalne potražnje** dovelo je do **realnog rasta uvoza roba i usluga od 5,1%**.

Obračun BDP-a s proizvodne strane pokazuje da su sve djelatnosti osim financijskih djelatnosti i djelatnosti osiguranja pozitivno doprinijele **realnom rastu bruto dodane vrijednosti od 2,1%**, pri čemu je **najveći doprinos** došao od **rasta bruto dodane vrijednosti u trgovini, prijevozu i turizmu (4,7%)**.

Kretanja na tržištu rada upućuju na **snažno smanjenje nezaposlenosti**. **Prosječan broj registriranih nezaposlenih kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ)** je iznosio **167,4 tisuće**, što je **smanjenje od 20,4%** u usporedbi s istim razdobljem prošle godine. U isto vrijeme **prosječna administrativna stopa nezaposlenosti** iznosila je **10,8%**, što je 2,4 postotna boda niže nego u istom razdoblju prošle godine. **Podaci o osiguranicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO)** ukazuju na porast broja osiguranika od 2,4% na međugodišnjoj razini, pri čemu najveći pozitivan doprinos porastu dolazi od rasta broja osiguranika u građevinarstvu, prerađivačkoj industriji te turizmu.

Prosječna mjesečna bruto plaća iznosila je **8.443 HRK** te je nominalno povećana 5,4%, a realno 3,9% u odnosu na isto razdoblje 2017. **Prosječna neto plaća** iznosila je **6.237 HRK**, bilježeći nominalni rast od 4,6% te realni rast od 3,2% u odnosu na isto razdoblje 2017.

U isto vrijeme **inflacija** je iznosila **1,4%**. Rastu potrošačkih cijena najviše je pridonio rast cijena hrane, električne energije te goriva i maziva za osobna prijevozna sredstva, pri čemu su sve navedene kategorije doprinijele ukupnom rastu cijena sa po 0,3 postotna boda.

Tijekom 2018. godine nastavljeno je **smanjenje inozemne zaduženosti RH** na međugodišnjoj razini. Prema posljednjim raspoloživim podacima, u travnju 2018. **bruto inozemni dug** iznosio je **40,2 milijarde eura**. U odnosu na isti mjesec prethodne godine, bruto inozemni dug zabilježio je smanjenje od 1,8 milijardi eura, odnosno 4,3%.

Prema preliminarnim podacima, u prvom tromjesečju 2018. godine zabilježen je **negativan saldo tekućeg računa bilance plaćanja u iznosu od 1,9 milijardi eura**, što predstavlja povećanje od 27,8% u usporedbi s istim tromjesečjem 2017. Najveći doprinos navedenom povećanju ostvaren je pogoršanjem salda roba, negativan doprinos došao je i od pogoršanja pozitivnog salda usluga, dok je saldo primarnog dohotka zabilježio tek neznatno pogoršanje. Promatrajući **kumulativno, u posljednja četiri tromjesečja ostvaren je pozitivan saldo tekućeg računa platne bilance u iznosu od 1,5 milijardi eura**, odnosno 3,0% BDP-a.

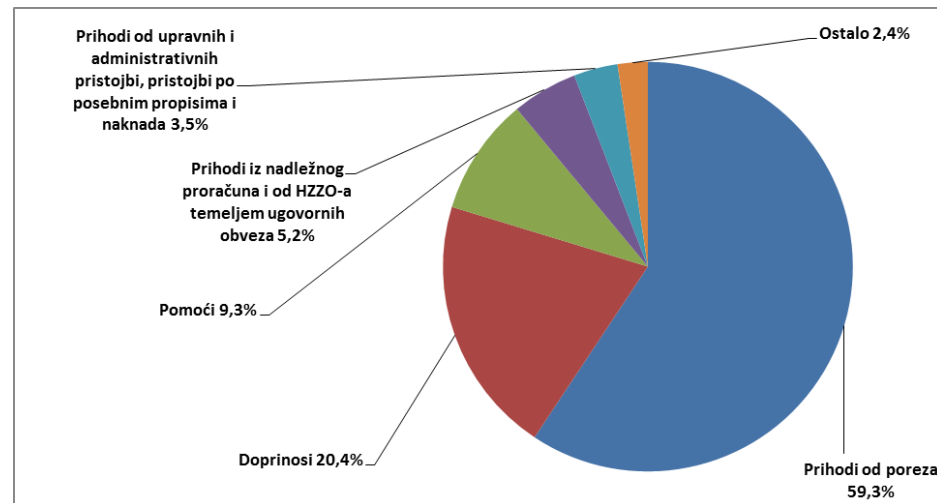
PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni prihodi državnog proračuna u prvom polugodištu 2018. ostvareni su u iznosu od **59,9 milijardi kuna**. Navedeni prihodi čine 46,5% godišnjeg plana, a na međugodišnjoj razini bilježe povećanje od 2,9%.

Na ostvarenje prihoda državnog proračuna najveći utjecaj imala su **pozitivna makroekonomska kretanja** te **učinci porezne reforme** koja je stupila na snagu 1. siječnja 2017., kao i **daljnje porezno rasterećenje** koje je u primjeni od početka 2018. godine. Naime, posljednje izmjene u poreznom sustavu odnose se na **povećanje praga za ulazak u sustav PDV-a na 300.000 kuna** te uvođenje **mogućnosti odbitka pretporeza** u iznosu od 50 posto za poduzetnike i to za troškove nabave osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz te povezanih ostalih zavisnih troškova. Također, **smanjeno je i oporezivanje posebnim porezom na motorna vozila, ukinut je porez na stjecanje rabljenih motornih vozila** te je zamijenjen **upravnim pristojbama** koje se naplaćuju kod stjecanja rabljenih vozila. S ciljem daljnjeg rasterećenja poduzetnika odnosno zaposlenih, izmijenjen je i Pravilnik o porezu na dohodak koji obuhvaća izmjene kod određivanja dohotka od nesamostalnog rada, plaća u naravi kao i oporezivim primicima od nesamostalnog rada. Valja istaknuti kako je od 2018. godine **porez na dohodak u cijelosti prepušten jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave** uslijed primjene novog Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prihodi poslovanja ostvareni su u iznosu od 59,7 milijardi kuna i čine 99,5% ukupnih prihoda državnog proračuna. U strukturi ovih prihoda najznačajniju stavku čine porezni prihodi s udjelom od 59,3%, a slijede prihodi od doprinosa s udjelom od 20,4%, dok se preostali dio odnosi na pomoći, prihode iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza te prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada. Ostalih 2,4% čine prihodi od imovine, prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija te kazne, upravne mjere i ostali prihodi.

STRUKTURA OSTVARENJA PRIHODA POSLOVANJA U PRVOM POLUGODIŠTU 2018. GODINE PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Porezni prihodi prikupljeni su u iznosu od **35,4 milijarde kuna** čime su zabilježili međugodišnje povećanje od 0,8%.

Prihod od poreza na dobit ostvaren je u iznosu od **4,9 milijardi kuna** te je zabilježeno **međugodišnje smanjenje** po osnovi ovog poreza od **1%**. Uplata prihoda od poreza na dobit u prvom polugodištu 2018. rezultat je poslovanja poduzeća u 2017., kao i provedene porezne reforme čiji se učinak u najvećem obujmu vidi u 2018. godini. U okviru izmjena u sustavu poreza na dobit najvažnija novina je smanjenje opće porezne stope s 20% na 18%, a za male i srednje poduzetnike te poljoprivrednike koji ostvaruju godišnje prihode do 3 milijuna kuna na 12%. Osim toga, ukinute su olakšice za reinvestiranu dobit i slobodne zone, uz zadržavanje olakšica za potpomognuta područja (PP1 i grad Vukovar), obrazovanje, istraživanje i razvoj te olakšica prema Zakonu o poticanju ulaganja.

Prihod od poreza na dodanu vrijednost ostvaren je u iznosu od **22,5 milijardi kuna**, što je **povećanje za 4,9%** na međugodišnjoj razini. Takav rast prihoda prvenstveno je rezultat rasta osobne potrošnje uslijed pozitivnih kretanja u gospodarstvu, iako su od početka godine u sustavu poreza na dodanu vrijednost u primjeni prethodno spomenuta porezna rasterećenja.

Prihodi od posebnih poreza i trošarina ostvareni su u iznosu od **7,1 milijardu kuna**, što je povećanje od 7,3% na međugodišnjoj razini.

Najznačajniji prihodi od trošarina s udjelom od **53,6%** u ukupnim trošarinama su **prihodi od trošarina na energente i električnu energiju**, a ostvareni su u iznosu od 3,8 milijardi kuna. Drugi po važnosti jest **prihod od trošarina na duhanske proizvode** koji bilježi međugodišnje povećanje od čak 22,5% i to zbog izmijenjene dinamike uplate ovih trošarina u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, kada je zabilježeno značajno međugodišnje smanjenje. Povećanje bilježe i **trošarine na pivo (3,5%)**, **trošarine na alkohol i alkoholna pića (15%)** te **trošarine na bezalkoholna pića (2,8%)** i to uslijed povećane razine prometa. Nasuprot tome, međugodišnje smanjenje prihoda od 4% ostvareno je po osnovi **posebnog poreza na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove**. Razlog tome jesu izmjene u smanjivanju vrijednosne komponente oporezivanja kod posebnog poreza na motorna vozila od 1. siječnja 2018. Međutim, prihodi po ovoj osnovi ostvaruju se bolje u odnosu na planirano, što je prije svega rezultat povećane prodaje novih osobnih vozila. **Prihodi od posebnog poreza na kavu** manji su za 6,5% u odnosu na godinu ranije.

Prihod od ostalih poreza na robu i usluge ostvaren je u iznosu od **199,5 milijuna kuna**, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 3,7%. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja.

Prihod od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću iznose **174,8 milijuna kuna**, što je na međugodišnjoj razini smanjenje od 9,3%. **Prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću** iznose **383,3**

milijuna kuna i ostvareni su za 4,5% više nego u istom razdoblju prethodne godine.

Prihodi od doprinosa ostvareni su u iznosu od **12,2 milijarde kuna**, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 7,5%. Pritom prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje bilježe povećanje od 7,8%, a prihodi od doprinosa za zapošljavanje 4,4%, što je u skladu s kretanjima na tržištu rada.

Prihodi od pomoći se najvećim dijelom odnose na **povlačenje sredstava iz fondova EU**. Ukupni prihodi od pomoći iznose **5,5 milijardi kuna**, što je za 13% više u odnosu na prethodnu godinu. Od tog iznosa najveći dio **čine pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, a izravno su vezane uz projekte financirane iz fondova EU te izravna plaćanja u poljoprivredi**.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od **2,1 milijardu kuna**, što čini međugodišnje povećanje od 4,7%.

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza iznose **3,1 milijardu kuna** te bilježe međugodišnje povećanje od 8,7%, a u potpunosti se odnose na prihode državnih bolničkih ustanova.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi su ostvareni u iznosu od **248,2 milijuna kuna**, što predstavlja međugodišnje smanjenje od 6,9%. Prihodi od kazni ostvareni su najviše od kazni za prekršaje u prometu, dok se preostali dio prihoda ove stavke odnosi na kazne u poreznim, carinskim i deviznim prekršajima, kazne za privredne prijestupe te druge upravne mjere.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od **278,2 milijuna kuna** što je za 16,4% manje nego li u istom razdoblju prethodne godine. U njihovoj strukturi najveći dio odnosi se na prihode od prodaje stanova i drugih građevinskih objekata, postrojenja i opreme te prometnih sredstava.

**UKUPNI PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA U PRVOM POLUGODIŠTU
2017. I 2018. GODINE**

<i>(milijuni HRK)</i>	I. - VI. 2017.	Plan 2018.	I. - VI. 2018.	Indeks	Indeks
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
UKUPNI PRIHODI	58.280	129.030	59.942	102,9	46,5
PRIHODI POSLOVANJA	57.947	128.231	59.664	103,0	46,5
Prihodi od poreza	35.120	75.304	35.394	100,8	47,0
<i>od čega:</i>					
Porez na dohodak	1.126	0	20		
Porez na dobit	4.903	8.316	4.852	99,0	58,3
Porez na dodanu vrijednost	21.407	49.575	22.452	104,9	45,3
Posebni porezi i trošarine	6.652	15.376	7.139	107,3	46,4
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	184	424	169	92,0	39,9
Ostali	848	1.613	762	89,9	47,2
Doprinosi	11.319	24.253	12.165	107,5	50,2
Pomoći	4.890	13.803	5.525	113,0	40,0
Prihodi od imovine	1.007	2.640	690	68,5	26,1
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.977	3.703	2.071	104,7	55,9
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	524	1.478	478	91,3	32,4
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	2.844	6.474	3.092	108,7	47,8
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	267	574	248	93,1	43,2
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	333	800	278	83,6	34,8

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni rashodi Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu planirani su u iznosu od **133,3 milijarde kuna**, od čega rashodi poslovanja **129,3 milijarde kuna**, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine **4 milijarde kuna**.

Izvršenje **ukupnih rashoda** državnog proračuna u prvom polugodištu 2018. godine iznosi **61,8 milijardi kuna** što čini **46,4% planiranih rashoda** za 2018. godinu. **Rashodi poslovanja** izvršeni su u iznosu od **60,9 milijardi kuna**, odnosno **47,1% planiranih rashoda poslovanja**, dok su **rashodi za nabavu nefinancijske imovine** izvršeni u iznosu od **872,9 milijuna kuna**, odnosno **21,5% plana**.

(u kunama)	Izvršenje I-VI 2017.	Plan 2018.	Izvršenje I-VI 2018.	Indeks I-VI 2018./I-VI 2017.	Indeks I-VI 2018./P 2018.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
RASHODI	59.866.726.999	133.348.809.099	61.827.058.028	103,3	46,4
3 Rashodi poslovanja	58.879.437.339	129.290.457.556	60.954.177.109	103,5	47,1
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	987.289.659	4.058.351.543	872.880.919	88,4	21,5

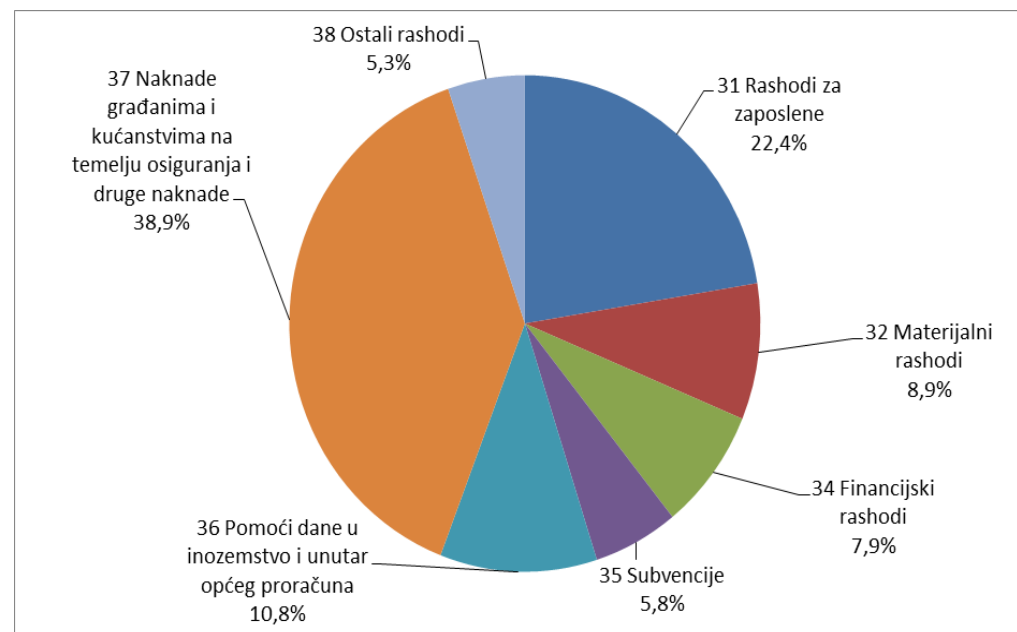
Ukupni rashodi državnog proračuna u prvom polugodištu 2018. godine **veći su za 3,3%** u odnosu na isto razdoblje 2017. godine. Na navedeno povećanje najviše je utjecalo **povećanje rashoda financiranih iz fondova Europske unije** u ukupnom iznosu od **1,1 milijardu kuna**. Nadalje, **rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade** u odnosu na isto razdoblje prethodne godine **povećani su za 923,8 milijuna kuna**. Riječ je o povećanju izdvajanja za mirovine te za dodatni porodični dopust i opremu za novorođeno dijete radi primjene Izmjena i dopuna Zakona o roditeljskim potporama (Narodne novine, broj 59/17), koji je stupio na snagu 1. srpnja 2017. godine. Izuzev navedenog, povećanje izvršenja rashoda državnog proračuna rezultat je i povećanja rashoda za zaposlene što je rezultat primjene kolektivnih ugovora kojima se utvrđuju

prava i obveze iz rada i po osnovi rada za službenike i namještenike u javnim i državnim službama.

Najveće smanjenje rashoda u odnosu na isto razdoblje prethodne godine zabilježeno je na financijskim rashodima, odnosno na rashodima za kamate i ostalim financijskim rashodima u iznosu od **363,3 milijuna kuna**.

Rashodi poslovanja u prvom polugodištu 2018. godine izvršeni su u iznosu od **60,9 milijardi kuna**. U strukturi najveći udio od **38,9% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade**, a slijede **rashodi za zaposlene s udjelom od 22,4%** te **pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države s udjelom od 10,8%**.

STRUKTURA IZVRŠENJA RASHODA POSLOVANJA U PRVOM POLUGODIŠTU 2018. GODINE PO SKUPINAMA RASHODA EKONOMSKE KLASIFIKACIJE

Rashodi za zaposlene u prvom polugodištu 2018. godine izvršeni su u iznosu od **13,6 milijardi kuna** što predstavlja 48,8% planiranih rashoda za zaposlene. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine veći su za 5,8% odnosno 744 milijuna kuna, što je prvenstveno rezultat primjene kolektivnih ugovora kojima se utvrđuju prava i obveze iz rada i po osnovi rada za službenike i namještenike u javnim i državnim službama:

- Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine, broj 112/17) koji se primjenjuje od 1. studenog 2017. godine,
- Izmjene Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike (Narodne novine, broj 12/2018) koji se primjenjuje od 1. prosinca 2017. godine,
- Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine, broj 128/2017) koji se primjenjuje od 1. prosinca 2017. godine,
- Kolektivni ugovor za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama (Narodne novine broj 51/2018) koji se primjenjuje od 1. svibnja 2018. godine,
- Kolektivni ugovor za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama (Narodne novine, broj 51/2018) koji se također primjenjuje od 1. svibnja 2018. godine i
- Granski kolektivni ugovor za zaposlenike u ustanovama kulture koji se financiraju iz državnog proračuna (Narodne novine, broj 46/2018) koji se primjenjuje od 27. travnja 2018. godine.

Rashodi za zaposlene u prvom polugodištu 2018. godini financirani **iz fondova Europske unije** izvršeni su u iznosu od **116 milijun kuna** što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 30,9 milijuna kuna.

Materijalni rashodi u prvom polugodištu 2018. godine izvršeni su u iznosu od **5,4 milijarde kuna** što predstavlja 41,2% planiranih sredstava.

U odnosu na izvršenje prethodne godine, povećani su za 130,2 milijuna kuna.

Najveće povećanje evidentirano je na rashodima za naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život što je rezultat primjene kolektivnih ugovora kojima se utvrđuju prava i obveze iz rada i po osnovi rada za službenike i namještenike u javnim i državnim službama.

Financijski rashodi u prvom polugodištu 2018. godine izvršeni su u iznosu od **4,8 milijardi kuna** što predstavlja 48,8% planiranih rashoda za 2018. godinu. Najveći udio u financijskim rashodima od **98,6% čine kamate**, od čega **kamate za izdane vrijednosne papire 4,4 milijarde kuna te kamate za primljene kredite i zajmove 393,7 milijuna kuna**.

U odnosu na isto razdoblje prethodne godine financijski rashodi manji su za 363,3 milijuna kuna ili 6,9% što je rezultat smanjenja rashoda za kamate za 292 milijuna kuna te smanjenja ostalih financijskih rashoda za 71,3 milijuna kuna.

Rashodi za subvencije u prvom polugodištu 2018. godine izvršeni su u iznosu 3,5 milijardi kuna što predstavlja 54,2% planiranih sredstava.

Najznačajniji iznos od 2,4 milijarde kuna odnosi se na **rashode za subvencije u poljoprivredi**. Za **izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda** izdvojeno je **1,8 milijardi kuna**. Od navedenog iznosa 849,7 milijuna kuna je financirano iz fondova Europske unije, dok je 928,6 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava. Za **mjere ruralnog razvoja** u prvom polugodištu 2018. godine plaćeno je **557,8 milijuna kuna** od čega 474,2 milijuna kuna iz fondova Europske unije i 83,7 milijuna kuna iz nacionalnih sredstava.

Subvencije u moru, prometu i infrastrukturi izvršene su u iznosu od **849,7 milijuna kuna** što iznosi 45,2% planiranih sredstava. Za poticanje željezničkog i pomorskog putničkog prometa utrošeno je **371,1 milijun kuna**, dok je za provedbu **ugovora o koncesijama** (Bina-Istra, autoceste Zagreb - Macelj i Rijeka - Zagreb) utrošeno 165,6 milijuna kuna. Nadalje, za upravljanje, organizaciju i regulaciju željezničkog prometa plaćeno je 214,5 milijuna kuna.

Rashodi za subvencije u prvom polugodištu 2018. godine **financirani iz fondova Europske unije izvršeni su u iznosu od 1,5 milijardi kuna** što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 146,2 milijuna kuna.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna izvršene su u prvom polugodištu 2018. godine u iznosu od **6,6 milijardi kuna**, odnosno 40,1% planiranih sredstava za 2018. godinu. Najznačajniji iznos od **1,6 milijardi kuna** odnosi se na **doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije**, što predstavlja 45,5% planiranih sredstava. Za **transfer proračunskih sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje** izdvojeno je ukupno **1,5 milijardi kuna**, što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 250 milijuna kuna.

Za pripadajući **dio naknade u cijeni goriva Hrvatskim cestama d.o.o.** doznačeno je **985,3 milijuna kuna**, što predstavlja 49,5% plana. Za **dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije** izdvojeno je **699,1 milijuna kuna**, odnosno 42,5% plana.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna **financirane iz fondova Europske unije** izvršene su u iznosu **937,3 milijuna kuna**. Najznačajniji iznos od 276,2 milijuna kuna odnosi se na Operativni program Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost koji označava nastavak provedbe strateških ciljeva određenih u OP Promet 2007.-2013. s fokusom ulaganja u prometnu infrastrukturu potrebnu za suvremenu, konkurentnu i međusobno povezanu Europsku uniju. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna financirane iz fondova Europske unije bilježe povećanje za 495,5 milijuna kuna, odnosno 112,2%.

Za **pomoći lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi** u prvom polugodištu 2018. izdvojeno je ukupno **104,9 milijuna kuna**, što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine smanjenje za 552,1 milijuna kuna.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u prvom polugodištu 2018. godine izvršene su u iznosu od **23,7 milijardi kuna**, što predstavlja 49,6% planiranih sredstava.

Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na **mirovine i mirovinska primanja** koje su izvršene u iznosu od **19,4 milijarde kuna**, odnosno 49,9% planiranih sredstava. U odnosu na isto razdoblje 2017. godine mirovine su porasle za 741,3 milijuna kuna radi:

- usklađivanja mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima od 1. siječnja 2018. za 0,94%,
- prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2017. godine,
- primjene Odluke o prestanku smanjenja mirovina, odnosno dodatka mirovini prema članku 3a. Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 88/17) kojom se ukinula privremena mjera smanjenja mirovine i mirovinskih primanja, odnosno dodatka mirovini od 10% za mirovine iznad 5.000,00 kuna od listopada 2017.,
- primjena odredbi o najnižoj mirovini novog Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, broj 121/17) od 1. ožujka 2018. počevši od isplate u travnju 2018. i
- isplate neisplaćenih svota dokupljenih mirovina te nastavak redovite isplate počevši od isplate u travnju 2018. prema Zakonu o nastavku isplate dokupljenih mirovina (Narodne novine, 113/17).

Naknade u socijalnoj skrbi izvršene su u iznosu od **1,1 milijardu kuna**, što čini 48,5% plana, i to najvećim dijelom za isplatu zajamčene minimalne naknade 256,2 milijuna kuna, osobne invalidnine 222,7 milijuna kuna te za doplatu za pomoć i njegu 205,5 milijuna kuna.

Naknade za nezaposlene u prvom polugodištu 2018. godine izvršene su u iznosu od **477,9 milijuna kuna**, odnosno 55,5% planiranih sredstava. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine smanjene su za 12 milijuna kuna.

Za aktivnu politiku tržišta rada u prvom polugodištu 2018. godine izvršeno je 287,4 milijuna kuna. Za aktivnu politiku tržišta rada sredstva se, osim na ovoj skupini rashoda, planiraju i izvršavaju i na ostalim skupinama rashoda. U prvom polugodištu 2018. godine ukupno je za aktivnu politiku tržišta rada isplaćeno 678,1 milijun kuna.

Doplatak za djecu izvršen je u iznosu od 613,5 milijuna kuna, odnosno 45% plana. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi za ovu namjenu bilježe smanjenje od 74,4 milijuna kuna zbog trenda smanjenja broja korisnika i broja djece koja primaju doplatak za djecu.

Za dodatni porodiljni dopust i opremu za novorođeno dijete izdvojeno je **767,8 milijuna kuna**, što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje u iznosu od 196 milijuna kuna.

U prvom polugodištu 2018. godine **ostali rashodi** izvršeni su u iznosu od **3,2 milijarde kuna**, što čini 42,8% planiranih sredstava za 2018. godinu.

Najznačajniji ostali rashodi u prvom polugodištu 2018. godine izvršeni su u **okviru razdjela Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i to 924,3 milijuna kuna**, od čega je za **transfer Hrvatskim autocestama d.o.o. i HŽ Infrastrukturi d.o.o. za dio pripadajuće naknade u cijeni goriva izdvojeno 573,7 milijuna kuna**. Za program Priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima fondova Europske unije (OP Konkurentnost i kohezija - prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost i OP Promet) u prvom polugodištu 2018. godine utrošeno je 177,3 milijuna kuna. Nadalje, za razvoj sustava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka te zaštitu okoliša od onečišćenja s pomorskih objekata izdvojeno je 158,3 milijuna kuna.

U razdjelu **Ministarstva poljoprivrede** ostali rashodi u prvom polugodištu 2018. godine izvršeni su u iznosu od 691,9 milijuna kuna. Za mjere ruralnog razvoja izdvojeno je 562,1 milijuna kuna, od čega je 480,2

milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije, dok je 81,9 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava.

Za financiranje ugovora s vjerskim zajednicama te sporazuma sa Svetom stolicom u prvom polugodištu 2018. godine ukupno je izdvojeno **155,9 milijuna kuna**, dok je za potporu političkim strankama izdvojeno **26,9 milijuna kuna**.

Iz **fondova Europske unije** ostali rashodi financirani su u iznosu od **1,4 milijarde kuna** što je 429,6 milijuna kuna više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2018. godini planirani su u iznosu od **4 milijarde kuna**. U prvom polugodištu 2018. godine realizirano je 872,9 milijuna kuna odnosno 21,5% plana što je za ovu skupinu rashoda uobičajena dinamika zbog procesa ugovaranja i izvođenja radova koji dolaze na naplatu u drugom dijelu godine.

Od ukupno izvršenih rashoda za nabavu nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2018. godine **126,3 milijuna kuna** financirano je iz fondova Europske unije.

IZVRŠENJE RASHODA PO IZVORIMA FINANCIRANJA

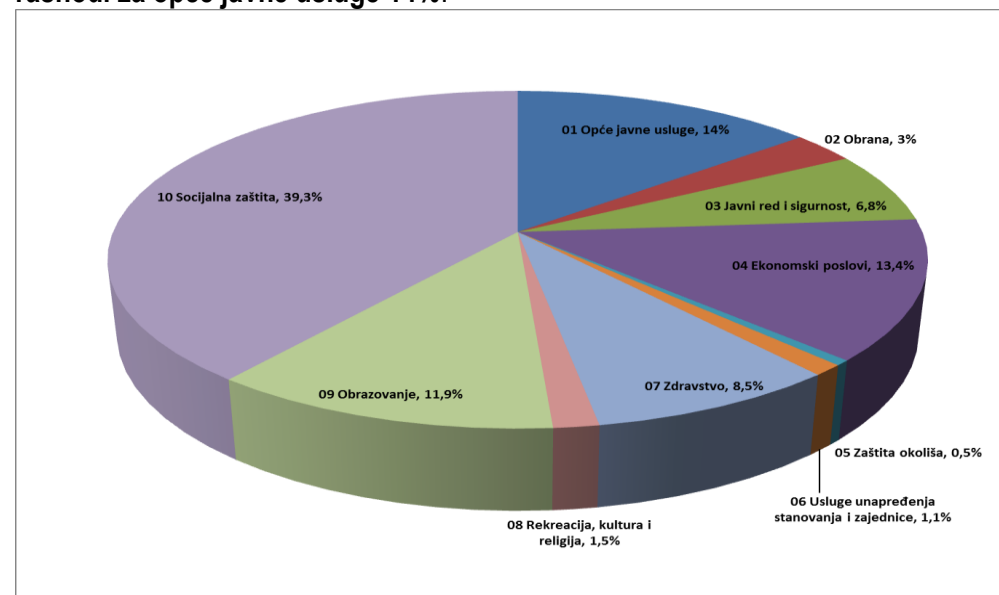
Izvor sredstava (u kunama)		Izvršenje I-VI 2018.
UKUPNO		61.827.058.028,00
1	Opći prihodi i primici	36.726.799.528,48
2	Doprinosi	15.026.024.946,81
3	Vlastiti prihodi	476.088.391,71
4	Prihodi za posebne namjene	4.771.114.004,72
5	Pomoći	4.451.363.615,97
6	Donacije	18.042.625,16
7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	14.722.691,10
8	Namjenski primici	342.902.224,05

Od ukupno izvršenih rashoda u iznosu od **61,8 milijardi kuna** u prvom polugodištu 2018. godine, najveći iznos od **36,7 milijardi kuna** financiran je iz izvora **Opći prihodi i primici**, dok su rashodi financirani iz izvora financiranja **Doprinosi** izvršeni u iznosu od **15 milijardi kuna**. Rashodi financirani iz izvora **Prihodi za posebne namjene** izvršeni su u iznosu od **4,8 milijardi kuna**. U okviru navedenog izvora najveći iznos rashoda od 4,6 milijardi kuna financiran je iz podizvora Ostali prihodi za posebne namjene. Iz podizvora Prihodi od igara na sreću financirano je 190,2 milijuna kuna rashoda, a iz podizvora Prihodi od spomeničke rente financirano je 2,4 milijuna kuna rashoda. U prvom polugodištu 2018. godine iz izvora **Pomoći** financirano je **4,5 milijardi kuna** rashoda, od čega je 4,4 milijarde kuna financirano iz fondova Europske unije (Europski fond za regionalni razvoj 1,3 milijardi kuna, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj 1 milijarda kuna, Europski poljoprivredni jamstveni fond 852,9 milijuna kuna, Europski

socijalni fond 609 milijuna kuna, Kohezijski fond 232,4 milijuna kuna, itd.). Iz fondova Europske unije, osim rashoda, financirani su i izdaci u ukupnom iznosu od 126,8 milijuna kuna od čega se najznačajniji iznos od 79,3 milijuna kuna odnosi na izdatke za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora. Radi se programima ESIF jamstva i ESIF mikro i mali zajmovi unutar Operativnog Programa Konkurentnost i Kohezija – financijski instrumenti 2014.-2020.

RASHODI PO FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

Sa ciljem povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava prema namjeni, u nastavku se u okviru polugodišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna daje prikaz rashoda po funkcijskoj klasifikaciji. Brojčane oznake i nazivi funkcijske klasifikacije preuzeti su iz međunarodne klasifikacije funkcija države (COFOG) Ujedinjenih naroda – Klasifikacija rashoda u skladu s namjenom. U prvom polugodištu 2018. godine najveći udio rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji odnosi se na **socijalnu zaštitu 39%**, nakon čega slijede **rashodi za opće javne usluge 14%**.

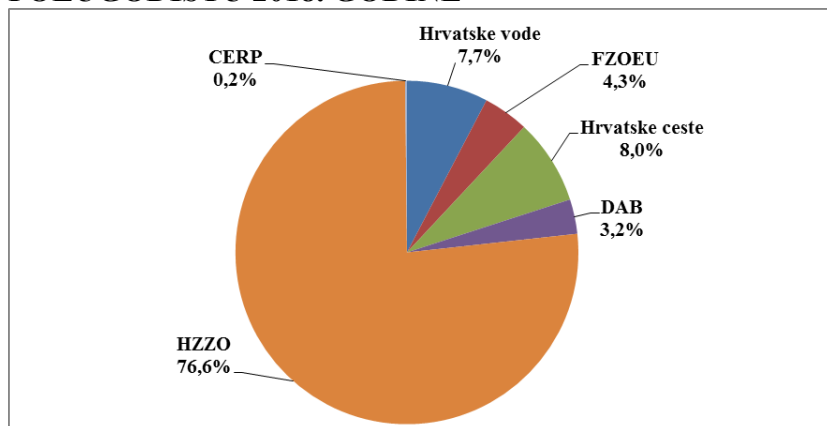
IZVRŠENJE FINANCIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA

Izvanproračunski korisnici državnog proračuna su:

- Hrvatske vode
- Hrvatske ceste
- Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
- Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
- Centar za restrukturiranje i prodaju
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Ukupni prihodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2018. godine ostvareni su u iznosu od **15,9 milijardi kuna**, što je 7,3% više na međugodišnjoj razini. Pritom su najviše prihode ostvarili Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u iznosu od 12,2 milijarde kuna, Hrvatske ceste u iznosu od 1,3 milijarde kuna i Hrvatske vode u iznosu od 1,2 milijarde kuna.

STRUKTURA UKUPNIH PRIHODA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA U PRVOM POLUGODIŠTU 2018. GODINE

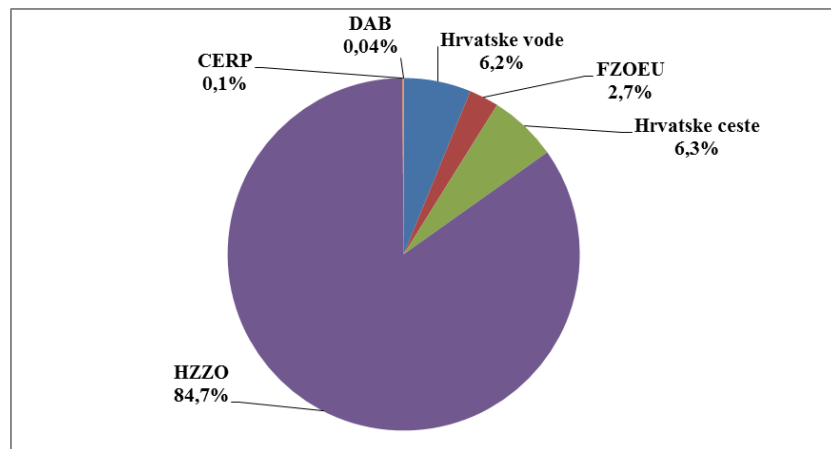

U strukturi prihoda najveći dio čine **doprinosi za zdravstveno osiguranje** koje je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje ostvario u iznosu od **9,7 milijardi kuna**, što je 3,8% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Slijede **prihodi od pomoći** koje su izvanproračunski korisnici primili kao transfer iz državnog proračuna u iznosu od **2,9 milijardi kuna** ili 23,9% više na međugodišnjoj razini. **Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada** su ostvareni u iznosu od **2,8 milijardi kuna**, što je 6,8% više u odnosu na godinu ranije. U njihovoj strukturi prihodi po posebnim propisima čine 2,3 milijarde kuna, od čega se najveći dio odnosi na dopunsko zdravstveno osiguranje, participacije, ino osiguranje i sl. te na prihode vodnog doprinosa Hrvatskih voda. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi iznose 472 milijuna kuna i u potpunosti se odnose na naknade Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. **Prihodi od imovine** iznosili su 543,9 milijuna kuna, pri čemu se najveći dio odnosi na prihode od financijske imovine DAB-a temeljem premije osiguranja depozita i doprinosa u sanacijski fond. Preostali prihodi izvanproračunskih korisnika odnose se na **prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihode od donacija** (33,2 milijuna kuna) te **prihode od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi** (1,9 milijuna kuna).

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 1,4 milijuna kuna i to najvećim dijelom prodajom građevinskih objekata.

Ukupni rashodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2018. godine iznosili su **14,2 milijarde kuna**, što predstavlja povećanje od 2,1% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Pritom su najveće rashode imali Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u iznosu od 12 milijardi kuna, Hrvatske ceste u iznosu od 889,6 milijuna kuna, Hrvatske vode u iznosu od 876,8 milijuna kuna te Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost u iznosu od 385,2 milijuna kuna.

STRUKTURA UKUPNIH RASHODA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA U PRVOM POLUGODIŠTU 2018. GODINE

U strukturi rashoda najveći dio čine **naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade** i to u iznosu od 11,8 milijardi kuna, a koje se u glavnini odnose na financiranje zdravstvene zaštite, lijekova, ortopedskih uređaja i pomagala te drugih naknada Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Slijede **materijalni rashodi** koji su u promatranom razdoblju izvršeni u iznosu od 1,1 milijarde kuna. Pritom su najznačajniji bili rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja Hrvatskih voda i Hrvatskih cesta te rashodi povezani s gospodarenjem posebnih kategorija otpada kod Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. Kategorija **ostali rashodi** izvršena je u iznosu od 289,6 milijuna kuna, pri čemu se najvećim dijelom odnosi na kapitalne pomoći Hrvatskih voda i to kreditnim i ostalim financijskim institucijama te trgovačkim društvima u javnom sektoru.

Preostali dio rashoda čine **rashodi za zaposlene** (281,1 milijun kuna), **financijski rashodi** (127,7 milijuna kuna), **pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države** (57,9 milijuna kuna) te **subvencije** u iznosu od 556,2 tisuće kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni su u iznosu od 540,4 milijuna kuna, ponajprije zbog pojačanih investicija u sektoru cesta te u području vodne infrastrukture.

UKUPNI MANJAK/VIŠAK OPĆEG PRORAČUNA

mil. HRK	I. - VI. 2017.	Plan 2018.	I. - VI. 2018.
Ukupni manjak/višak, državni proračun	-1.587	-4.319	-1.885
% BDP-a	-0,4	-1,1	-0,5
Ukupni manjak/višak, izvanproračunski korisnici	971	734	1.771
% BDP-a	0,3	0,2	0,5
Ukupni manjak/višak, jedinice lokalne države	651	333	1.708
% BDP-a	0,2	0,1	0,4
Ukupni manjak/višak proračuna opće države	35	-3.252	1.593
% BDP-a	0,0	-0,9	0,4

Napomena: U promatranom razdoblju 2018. obuhvaćeno je 574 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (2 jedinice lokalne samouprave nisu u zadanom roku dostavile financijske izvještaje).

U skladu s ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima, **proračun opće države prema nacionalnoj metodologiji**, ostvario je **višak u iznosu od 1,6 milijardi kuna** ili 0,4% BDP-a u **prvom polugodištu 2018. godine**. Pritom je manjak državnog proračuna iznosio 1,9 milijardi kuna ili 0,5% BDP-a. Izvanproračunski korisnici državnog proračuna ostvarili su višak od 1,8 milijardi kuna ili 0,5% BDP-a dok su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te županijske uprave za ceste zabilježile višak od 1,7 milijardi kuna ili 0,4% BDP-a.